

**Kúria
végzés**

Az ügy száma: Bfv.II.1013/2016/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Kiss Sándor bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2016. december 1.
Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): I.rendű vádlott neve

Első fok: éti Törvényszék 3.B.292/2013/74. ítélet, 2015. május 21. tárgyalás
Másodfok: Ítéltábla Bf.II.476/2015/9. végzés, 2016. április 7. nyilvános ülés
Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: terhelt védője

Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván a Kecskeméti Törvényszék 3.B.292/2013/74. számú ítéletét és a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.476/2015/9. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Kecskeméti Törvényszék a 2015. május 21. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 3.B.292/2013/74. számú ítéletével I.rendű vádlott neveterheltet bűnösnek mondta ki (jelentős mennyiségre átadással elkövetett) kábítószer-kereskedelem büntetében [2012. évi C. törvény (Btk.) 176. § (1) bekezdés II.

fordulat, (3) bekezdés - tényállás 1. pont] és (megszerzéssel elkövetett) kábítószer birtoklása büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés III. fordulat - tényállás 2. pont].

- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett továbbá az előzetes fogvatartás beszámításáról, vagyonelkobzásról, a feltételes szabadságra bocsáthatóságról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.
- [3] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2016. április 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.II.476/2015/9. számú végzésével azzal hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, hogy a kábítószer-kereskedelem büntetnének jogszabályhelyét korrigálta [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és a lefoglalt bűnjelekre vonatkozó rendelkezést mellőzve ezen összegre tekintette elrendeltnek a vagyonelkobzást.
- [4] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontját megjelölve: a tényállás 2. pontbeli bűncselekmény törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetés kiszabása miatt; kábítószer birtoklása vétségeként [Btk. 178. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] minősítés és a büntetés enyhítése érdekében.
- [5] Az indítvány szerint „a kábítószer fogyasztás pillanatnyi megszerzés és az azt követő megsemmisítés láncolatából áll, így a saját fogyasztás csak a csekély mennyiségre nézve állapítható meg” a megjelölt minősítési igénynek megfelelően. Ennek alátámasztására a Fővárosi Ítéltábla okfejtésére (3.Bf.216/2010/16.) hivatkozott: „a Btk. 282. § (1) bekezdése a kábítószer fogyasztását nem pönalizálja, csupán annak megszerzését. A megszerzés pedig fogalmilag többet jelent a pillanatnyi birtoklásnál. Utóbbi ugyanis megvalósulhat az elfogyasztást megelőző néhány másodperc erejéig, ez viszont nem meríti ki a megszerzést, amely feltételezi a dolog feletti uralom tartós voltát. A tartós uralom alatt gyakorolhatja csak a birtokos az egyébként tulajdonost megillető jogosítványokat. A fogyasztás nem birtokot, hanem megsemmisítést jelent, a kábítószer megsemmisítése pedig nem bűncselekmény.”
- [6] Az indítvány úgy látta, hogy a terhelt által elfogyasztott kábítószer mennyiségére nézve egyedül a terhelt elmondása áll rendelkezésre, azt egyéb bizonyítékok nem támasztják alá. Ugyanakkor maga a terhelt is eltérően vallott a mennyiségről, és **tanú 1** sem a mennyiségre, hanem csak a fogyasztás tényére vallott. Ezért nincs elegendő adat annak megállapítására, hogy a terhelt által elfogyasztott kábítószer mennyisége meghaladta volna a csekély mennyiség felső határát.
- [7] A Legfőbb Ügyészség a BF.1068/2016/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [8] A Legfőbb Ügyészség utalt rá, az irányadó tényállás tartalmazza,

hogy a terhelt mekkora hatóanyag tartalmú kábítószerrel fogyasztott, s ez milyen mennyiségnek felel meg. A tényállás tilalmazott támadását jelenti a terhelt által elfogyasztott kábítószer mennyiségének a vitatása. E részében az indítvány a törvényben kizárt.

- [9] A Legfőbb Ügyészség egyebekben találta az indítványt alaptalannak. Egyrészt abban, hogy az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 282. §-ában írt megszerzésnek - szemben a Fővárosi Ítéltábla okfejtésében állítottakkal - nem volt feltétele a kábítószer tartós birtoklásának szándéka. Idézte az 1/2007. BJE számú büntető jogegységi határozat II.4.b)-c) pontjaiból, hogy a korábbi Btk. „a fogyasztást nem határozza meg elkövetési magatartásként. Ugyanakkor a kábítószer fogyasztása - amint arra a 2003. évi II. törvény 17. §-ához fűzött miniszteri indokolás 2. pontja utal - továbbra is büntetendő azáltal, hogy szükségképpen feltételezi valamely, a törvény által büntetendő elkövetési magatartás megvalósulását. Ez tipikusan a megszerzés és tartás elkövetési magatartása, de valójában a fogyasztás - illetve azáltal a kábítószer-megsemmisülés - bekövetkezhet bármely más elkövetési magatartás megvalósulása mellett. Mindebből következően akkor is összegezni kell az azonos vagy különböző kábítószernek a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével kiszámított részmennyiségeit, ha az elkövető a természetes egységbe tartozó magatartásai kifejtései révén birtokába került kábítószerrel fogyasztotta.”
- [10] A hatályos Btk. csak annyiban hozott új helyzetet, hogy a kábítószer fogyasztását önálló elkövetési magatartásként is nevesíti. Azonban változatlanul természetes egységet képeznek az azonos törvényi tényállásba illeszkedő magatartások, ebben az esetben pedig a kábítószer-mennyiségek tiszta hatóanyag tartalmát össze kell adni (BH 2016.76.).
- [11] Az alapügyben eljáró bíróságok helytállóan minősítették a terhelt tényállás 2. pontbeli cselekményét a Btk. 178. § (1) bekezdésében meghatározott kábítószer birtoklása büntettének. A szubszidiaritás csak a Btk. 178. § (6) bekezdésében írt esetben érvényesül. Ekként a jelen ügyben a kábítószer-kereskedelem büntette és a kábítószer birtoklása büntette valóságos halmazatot képeznek.
- [12] A Legfőbb Ügyészség másrészt azért is alaptalannak találta az indítványt, mert az igényelt átminősítés mellett sem lenne a kiszabott büntetés törvénysértő. Ugyanis a tényállás 1. pontbeli - nem támadott - cselekmény miatt önmagában is kiszabható életfogytig tartó szabadságvesztés is.
- [13] A Legfőbb Ügyészség feltételen eljárási szabálysértést nem észlelve indítványozta a támadott határozat tanácsulésen történő hatályában fenntartását.
- [14] A terhelt és a védő nem tett észrevételt az ügyészi álláspontra.
- [15] **III.** A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos, részben pedig a törvényben kizárt.
- [16] 1. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban

a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

- [17] Az irányadó tényállás elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 6. oldal) és a másodfokú bíróság által helyesbített (másodfokú végzés 4. oldal 6-8. bekezdés) 2. pontja egyértelműen tartalmazza, hogy a terhelt 2007. szeptember 13. és 2012. szeptember 13. napjai között saját fogyasztásra megszerzett kábítószereseket (amfetamin tartalmú speed, THC tartalmú marihuána) fogyasztott, melynek összegzett tiszta hatóanyag-tartalma a csekély mennyiség felső határának 5,295-szeresét tette ki, de nem érte el a jelentős mennyiség alsó határát.
- [18] A Kúria megjegyzi, hogy a másodfokú bíróság nyilvánvalóan az 57/2007. BKv számú büntető kollégiumi vélemény II.c) pontját alkalmazta: „A kábítószer mennyiségének megállapításakor – a vegyész szakvélemény alapulvételével – annak tiszta hatóanyag-tartalma mérvadó. Ha a bűncselekményt többféle kábítószerre követték el, a különböző alapegységek alapján kiszámított mennyiségeket, arányosan átszámítva, összegezni kell, és így kell kiszámítani, hogy együttesen meghaladják-e a csekély mennyiség felső határát, illetve a jelentős mennyiség alsó határát. (Így pl. ha a bűncselekményt kétféle kábítószerre követték el, és – a rájuk vonatkozó alapegységek figyelembevételével – az egyik mennyisége a csekély mennyiség felső határának 50%-át, a másiké a 66%-át éri el, az összegzés folytán kapott 116% meghaladja a csekély mennyiség felső határát.)”
- [19] A Kúria nem vehette figyelembe a védő mennyiséget vitató állításait, miután azok sértik az irányadó tényállás törvényben előírt támadási tilalmát. E részében az indítvány a törvényben kizárt.
- [20] 2. A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjának 1. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [21] A védő indítványának – a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.216/2010/16. számú határozatának a korábbi Btk. 282. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó álláspontját átvevő – lényege az, hogy a kábítószer megszerzése több a pillanatnyi birtoklásnál, feltételezi a dolog feletti uralom tartós voltát, a fogyasztás azonban nem birtokot, hanem megsemmisítést jelent, ami nem bűncselekmény.
- [22] A korábbi Btk. 1999. március 1. (ld. 1998. évi LXXXVII. törvény 62-63. §) és 2003. március 1. (ld. 2003. évi II. törvény 17-18. §) napjai között a fogyasztást a kábítószerrel visszaélés egyik elkövetési magatartásaként határozta meg. A 2003. évi II. törvény 17. §-ához a törvényjavaslat 2. pontja a „kábitószerrel fogyaszt” elkövetési magatartás beiktatását szükségtelennek tekintette, ám hangsúlyozta, ez „nem azt jelenti, hogy a kábítószer-fogyasztás ne

lenne változatlanul büntetendő cselekmény: a <megszerez>, <tart> elkövetési magatartások révén továbbra is büntetendő a fogyasztás és büntethető a kábítószer-fogyasztó, ezzel a törvény visszatér az 1999. március 1. előtti állapothoz."

- [23] A Legfőbb Ügyészség hivatkozta 1/2007. BJE II.4.b)-c) pontja a „kábitószer fogyaszt” elkövetési magatartást kiiktató törvény javaslatának indokolására utalást egyúttal ki is egészíti azzal, hogy tipikus elkövetési magatartásnak a megszerzést és a tartást veszi, azzal, hogy „valójában a fogyasztás – illetve azáltal a kábítószer-megsemmisülés – bekövetkezhet bármely más elkövetési magatartás megvalósulása mellett”.
- [24] Az 1/2007. BJE, vagy a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg jogutódja, a Kúria más jogi aktusa azonban sohasem fogalmazott meg olyan álláspontot, mint amit a Fővárosi Ítéltábla fejtett ki. Ennek következtében helyesen rögzítette a másodfokú bíróság (másodfokú végzés 5. oldal 3. bekezdés), hogy „A bírói gyakorlat, így sem az 1/2007. számú BJE határozat, sem az 57/2007. BKv a megszerzés megállapíthatóságához nem fűz olyan követelményt, hogy azzal összefüggésben tartós birtoklás, illetve annak szándéka is megállapítható kell hogy legyen, mint ahogyan ez adott esetben más bűncselekmény megvalósulásához szükséges (például lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés esetén).”
- [25] A 2013. július 1. napjától hatályos – és a jelen ügyben helytállón alkalmazott – Btk. 178. § (6) bekezdése ismét kifejezett módon rendeli büntetni a kábítószer fogyasztását: „Aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”
- [26] Az 57. BKv II.1. pontja pedig kimondja, hogy „A kábítószer fogyasztása alatt értendő az elkövető (a fogyasztó, kábítószer-használó) minden olyan magatartása, aminek közvetlen következménye, hogy a kábítószer a szervezetébe jut. A kábítószer fogyasztója a kábítószer birtoklásának bűncselekményét akkor is elköveti, ha nem maga termesztette, állította elő vagy tartotta a kábítószer, hanem mástól, a saját használatára szerezte meg.”
- [27] Mindezek összevetésével látható, hogy az alapügyben a csekély mennyiséget meghaladó kábítószer fogyasztás céljából való megszerzése folytán súlyosabb bűncselekmény, és pedig a Btk. 178. § (1) bekezdés 3. fordulata alapján minősülő, és önmagában egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő kábítószer birtoklása büntette valósult meg.
- [28] Hiszen már az 5/1998. BJE számú büntető jogegységi határozat 2. pontja előírta, hogy „Az azonos vagy különböző kábítószereknek a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével kiszámított részmennyiségeit – amelyekre nézve a kábítószerrel visszaélésnek a természetes egység keretébe tartozó rész-cselekményeit elkövették – összegezni kell, és a bűncselekmény minősítése (a csekély vagy jelentős mennyiség megállapítása) szempontjából az össz-mennyiség az

irányadó.”

- [29] Az 1/2007. BJE I. pontja ezzel van megfelelésben: kábítószerrel visszaélés megvalósulásakor természetes egységet csak az azonos törvényi tényállásba ütköző magatartások képeznek, és a kábítószer-mennyiségek tiszta hatóanyagának összeszámítására az adott törvényi tényálláson belül van lehetőség.
- [30] Következésképpen nem alapos a védő fölvetése a Btk. 178. § (5) bekezdés a) pontja szerinti két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő (csekély mennyiségre elkövetett) kábítószer birtoklása vétségeként minősülésre.
- [31] A tényállás 2. pontbeli cselekmény törvényes minősítése folytán önmagában a kiszabott büntetés nem vizsgálható.

Az indítvány elvi tartalma

- [32] Az egyik bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetés került kiszabásra. A kábítószer megszerzése több a pillanatnyi birtoklásnál, feltételezi a dolog feletti uralom tartós voltát, a fogyasztás azonban nem birtokot, hanem megsemmisítést jelent, ami nem bűncselekmény.

A döntés elvi tartalma

- [33] A felülvizsgálati indítvány nem alapos, részben a törvényben kizárt. Az elfogyasztott kábítószer mennyiségét vitató állítás sérti az irányadó tényállás törvényben előírt támadási tilalmát. E részében az indítvány a törvényben kizárt. A kábítószer megszerzése megállapíthatóságához nem fűződik olyan követelmény, hogy azzal összefüggésben a tartós birtoklás, illetve annak szándéka is megállapítható kell, hogy legyen.

Záró rész

- [34] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, és hivatalból vizsgálendő feltétlen eljárási szabálysértést nem észlelve - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.
- [35] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. december 1.

. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő

